

November 2015

Byggeriets Arbejdsmiljøbus - Arbejdsplan 2016

Styregruppe/bestyrelse

Indledning

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har fungeret siden september 2008 med det formål at formidle god arbejdsmiljøpraksis og viden om udvikling af godt arbejdsmiljø og forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer til byggepladser og til byggevirksomhederne og deres ansatte.

Målsætning:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har til formål at bidrage til:

- Forbedring af virksomhedernes systematiske, forebyggende arbejdsmiljøindsats, herunder udvikling af deres arbejdsmiljøorganisation og arbejdspladsvurdering samt valg af arbejdsmiljø-repræsentanter
- Påvirkning af lederes og medarbejderes arbejdsmiljøadfærd og holdninger til arbejdsmiljø
- Udbrede kendskab til konkrete forebyggelsesmuligheder i forbindelse med arbejdets udførelse
- Deltage i videndeling med henblik på forbedring af den samlede arbejdsmiljøindsats med Branchearbejdsmiljørådet for Bygge & Anlæg, de tilsluttede organisationer og andre relevante arbejdsmiljøaktører

Kerneopgaven:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus kerneopgave er jf. mål- og rammeplan 2015-2020 at bidrage til forbedring af virksomhedernes forebyggende arbejdsmiljøindsats og til løsning af konkrete arbejdsmiljø-spørgsmål gennem praksisnær, dialogbaseret formidling til medarbejdere, ledere, arbejdsgivere og rådgivere på byggepladser og i byggevirksomheder baseret på anbefalinger fra især Branchearbejdsmiljørådet for Bygge & Anlæg, myndighederne og andre relevante aktører.

Denne arbejdsplan uddyber, under hensyn til budgettet, målene for Byggeriets Arbejdsmiljøbus virksomhed i 2016.

I 2014 gennemførte Styregruppen og organisationerne bag Byggeriets Arbejdsmiljøbus et stort analysearbejde som indeholdt både en evaluering og en behovsanalyse for fremtiden, og samtidig gennemførte Byggeriets Arbejdsmiljøbus internt et udviklingsseminar, hvor daglig ledelse og konsulenter gennem drøftelser fandt en række anbefalinger til fremtiden.

Dette arbejde blev samlet i en Mål- og rammeplan 2015-2020, som sammen med de eksisterende aktiviteter i Arbejdsplan 2015, og Behovsanalysen danner grundlag for dette udkast til Arbejdsplan 2016.

I dag er Byggeriets Arbejdsmiljøbus solidt funderet, og har et udbredt kendskab i branchen, ligesom Byggeriets Arbejdsmiljøbus 8 konsulenter har etableret og udbygget sit store netværk og kontakter i regionerne. Derudover har Byggeriets Arbejdsmiljøbus centralt et godt og solidt netværk til organisationerne, Arbejdstilsynet, Arbejdsmedicinske klinikker, NFA og andre forskningsinstitutioner og til mange leverandører og producenter i branchen. I 2015 er der kommet ny direktør og fra i 2016 startes et treårigt projekt om Videntjeneste overfor bygherrer og rådgivere.

Arbejdsplanen skal fungere som det praktiske styringsværktøj, der omsætter målsætning og kerneopgave til praktiske og konkrete aktiviteter, som skaber de resultater som Byggeriets Arbejdsmiljøbus står for.

Arbejdsplanen for 2016 adskiller sig fra tidligere arbejdsplaner ved at være delt i to udgaver:

1. Arbejdsplan til bestyrelse/styregruppe
2. Arbejdsplan til konsulenter og sekretariat

Indholdsmæssigt er de ens, mens detaljeringsgraden er større i arbejdsplanen til konsulenterne end i udgaven.

Arbejdsplanen er opdelt i følgende afsnit: Besøgsaktiviteter, Indsatser, Udviklingsopgaver, Projekter og Rammer og organisation

Besøgsaktiviteten

Aktiviteten og kontakterne vil fortsætte med at være så virksomheds- og byggepladsnære som muligt efter den prioritering som der tidligere er aftalt at tage udgangspunkt i:

1. Besøg affødt af henvendelser fra virksomheder og deres medarbejdere, arbejdsmiljøkoordinatorer og byggeledere
2. Opsøgende besøg, herunder besøg i forbindelse med særlige indsatser
3. Besøg affødt af henvendelser fra organisationerne eller andre

I 2016 skal der lægges samme vægt på den direkte virksomhedskontakt som i 2015, så vidt muligt som led i såkaldt "krydskontakt" hvor Byggeriets Arbejdsmiljøbus har kontakt med virksomheden både gennem byggepladsbesøg og virksomhedsbesøg. Grunden er at det giver værdi for virksomhederne at gå til arbejdsmiljøet med udgangspunkt i det konkrete, for efterfølgende tage fat i det mere forebyggende.

Styrken i Byggeriets Arbejdsmiljøbus aktivitet skal kunne ses på, hvilke konkrete forandringer som sker på byggepladsen eller i virksomheden efter vores besøg.

Det er et mål for 2016 at der gennemføres:

- 1000 besøg på byggepladser
- 500 besøg i virksomheder

Besøgene vil være på alle typer af byggepladser, men der er en særlig opmærksomhed på at komme i dialog med både ledere og medarbejdere i de små og mellemstore byggevirksomheder. Der ændres ikke på, at ca. halvdelen af besøgene skal være opsøgende, og den anden halvdel er flergangsbesøg, men i 2016 skal der tages en drøftelse af, om det er den besøgsfordeling der giver det største udbytte for arbejdsmiljøet.

Dialogen på byggepladsen eller i virksomheden tager normalt udgangspunkt i de konkrete arbejdsmiljøforhold, som er anledning til henvendelsen. Mange henvendelser omhandler Arbejdsmiljølovens regler og Arbejdstilsynets tilsynspraksis, og det forventes at konsulenterne kan svare på dette. Det er ind imellem en udfordring at føre besøget over i en drøftelse af, hvordan man på byggepladsen eller i virksomheden arbejder videre med mulighederne for at styrke den forebyggende indsats, og det er et tema som også vil blive taget op i 2016.

Indsatser

I 2016 fortsætter de indsatser, som retter sig mod de mere tunge udfordringer i branchen eller som knytter sig til de generelle fokusområder som enten organisationerne eller myndighederne har op-

mærksomhed på. Der er to indsætter som har været gennemført de seneste år (Trafiksikkerhed og Planlægning, IT og arbejdsmiljø) som er afsluttet og nu blot er en del af de tilbud konsulenterne har med ud på besøg.

Byggepladsstøv:

Indsatsen mod almindeligt byggepladsstøv fortsætter i 2016.

Indsatsen er rettet mod bygherre og rådgiver; byggeleder og koordinator; mestre (fx planlægning og valg af metoder og tekniske hjælpemidler) og bygningsarbejdere (fx anvendelse af tekniske hjælpemidler, udsugning, åndedrætsværn mv.)

I 2016 suppleres denne indsats med kontakt til og dialog med:

- Producenter, leverandører og udlejere af maskiner og udstyr (fx forbedret udsug, mindre frembringelse af støv, smartere løsninger)

Parternes fælles indsats mod alvorlige arbejdsulykker:

Handleplanen "Knæk kurven for alvorlige arbejdsulykker" afsluttes i første kvartal 2016, men parterne i branchen, og dermed også Byggeriets Arbejdsmiljøbus, vil fortsat have en særlig opmærksomhed mod forebyggelse af ulykker inden for eksempelvis bygherrer og rådgiveres roller, orden og rydelighed, nedstyrtningsfare, skærende værktøj og sikkerhedskultur for udenlandske bygningsarbejdere.

I 2016 suppleres denne indsats med fokus på:

- Anlægsarbejde og betonelementmontage

Temperatur og belysning:

Især i vinterperioderne vil konsulenterne have en særlig opmærksomhed rettet mod inddækning og opvarmning af råhuse, og der vil blive sat yderligere fokus på indsatsen i forhold til bygherrens pligter i forhold til vinterforanstaltningerne, især råhus-inddækning, ligesom der også er fokus på forskellige muligheder for totalinddækning.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har et standardberedskab i forhold til vinterforanstaltninger, som iværksættes lige så snart vinteren indtræder. Desuden vil der i disse perioder blive arbejdet med at sikre hensigtsmæssig orienteringsbelysning på adgangsveje såvel udendørs som inde i bygværkerne samt på udformningen af arbejdspladsbelysningen, så den passer til det arbejde, der skal udføres. Der har de seneste år fx vist sig særlige udfordringer med blænding når der bruges de nye LED-lyskilder.

Denne indsats vil blive understøttet gennem samarbejde med Bygherreforeningen.

Unge og nyansatte:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil også i 2016 prioritere arbejdet højt i forhold til:

- Unge og nyansatte: Udlevere og omtale pjece, opmærksomhed på instruktion og tilsyn, ikke tage chancer og bruge erfarne svende som gode forbilleder
- Erhvervsskolerne: Kontakt med faglærere og dialog med elever gennem gæstebesøg på skolerne

Derudover suppleres med tre nye indsætter:

Parcelhusentreprenøren:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus kontakt med parcelhusentreprenører har igennem årene været begrænset.

Vi kan med fordel opprioritere besøg hos parcelhusentreprenører med henblik på dialog om planlægning og formidling af fx korrekt stilladsopsætning og –anvendelse, forebyggelse af nedslidning, brug af tekniske hjælpemidler eller forebyggelse af ulykker.

Støj:

Støj blev trukket ud af den nationale prioriterede indsats for en del år siden, men det er desværre ikke et udtryk for, at støj er blevet mindre på byggepladserne og hjemme i værkstedet.

Indsatsen skal fokusere på:

- Reduktion af unødig støj
- Flyt støjende arbejde væk fra byggepladsen
- Arbejdstilrettelæggelse, støjende og ikke støjende arbejde
- Mulighed for nye værktøjer: klippende i stedet for skærende, trykkende i stedet for slående og fjernbetjente i stedet for manuelle
- Brug af høreværn

Stilladser og platforme

- Opmærksomhed på korrekt opsætning og kvalitetssikring af stilladser.
- Korrekt anvendelse af stilladser i forhold til:
  - arbejdet der skal udføres
  - materialeoplag
  - færdsel og transport af materialer på stilladset.

Udviklingsopgaver

I forlængelse af mål- og rammeplanen for 2015-2020 fortsætter tre af de udviklingsopgaver som blev i gangsat i 2015, ligesom der er tilføjet en ny opgave.

Det drejer sig om følgende:

Servicering af udenlandske virksomheder og udlændinge, der ikke behersker dansk sprog

Der er en særlig udfordring med at komme i dialog med mange udenlandske virksomheder og deres medarbejdere, men i lyset af, at de udgør en stadig større andel af virksomheder og ansatte på byggepladserne er det vigtigt at Byggeriets Arbejdsmiljøbus kommer i kontakt med dem.

Fremgangsmåden er:

- Finde en leder/ansat som kan tale engelsk eller dansk
- Starte dialog om helt almindelige arbejdsmiljøforhold (arbejdsmiljøorganisation, sikkerhedsmøder, farer i arbejdet). Dialogen kan have form af billedeksempler, video eller rundring på pladsen.
- Sikre en drøftelse af instruktion, oplæring og tilsyn
- Formidle gode råd, og henvise til fx BARs faktablad og tjekliste, samt forskelligt fremmedsprogget materiale som efterhånden findes.

Psykisk arbejdsmiljø

Psykisk arbejdsmiljø er stadigvæk et emne, som holdes i armslængdeafstand mange steder i byggebranchen, men der er også eksempler på, at nogle firmaer tager fat i emnet på forskellige må-

der: sikre god kommunikation, særlig opmærksomhed på planlægning som nøglen til gode byggerier og godt arbejdsmiljø.

Der arbejdes stadig internt i Byggeriets Arbejdsmiljøbus på:

- Begrebsafklaring
- Indsamle eksempler på arbejde med psykisk arbejdsmiljø
- Dialog med Arbejdstilsynet om tilsynspraksis
- Særligt fokus på særlige medarbejdergrupperes psykiske arbejdsmiljø

Store byggerier

Indsamling af erfaringer fra de nye, store stats- og regionsbyggerier og anlægsopgaver:

- Inspiration til nye måder at starte byggepladser op, udøve arbejdsmiljøkoordinering, gennemføre samtlende aktiviteter for forskellige faggrupper, koordinering mellem bygherre, rådgiver og udførende, pladsindretning og faciliteter, og mulighed for at formidle kontakt til forskningsverdenen

Opsamling af erfaringer og udvikling af koncepter til at fremme den forebyggende egenindsats

I forlængelse af BAM/IT projektet og helt generelt ved besøgene i virksomheder opleves en stigende efterspørgsel på og brug af elektroniske styrings- og dokumentationsprogrammer. Det er fx brugsanvisninger eller APV på iPads, men opsamlingen finder også helt almindelige skemaer eller beskrivelser. I 2016 fortsætter arbejdet med at opsamle og videreformidle smarte løsninger inden for dette emne.

Opgaven består også i, at skabe større opmærksomhed på vigtigheden af, at få arbejdsmiljøorganisationen til at fungere mere som en integreret del af byggestyringen på pladserne. Der skal skabes større interesse for arbejdet og vises resultater som bidrager til, at arbejdet med arbejdsmiljø bidrager til både færre skader og mere værdi for alle.

Asbestforekomster og -håndtering i renoveringsprojekter

Stigningen i renoveringsopgaver betyder også flere projekter, hvor byggevirksomheder løber ind i asbest (og andre sundhedsskadelige stoffer og materialer). Konsulenterne får mange henvendelser om dels forholdsregler og undersøgelser for asbest, og henvendelser om specielle situationer, hvor der enten er mistanke om eller konstateret asbest:

- Udskiftning af eternittage
- Gamle fliseklæbeprodukter
- Arbejde på lofter under eternittage
- Korrekt håndtering af affald

Der er udfordringer med at finde rigtige og brugbare svar på alle situationer, og Arbejdstilsynets tilsynspraksis er også forskellig, hvilket ikke gør opgaven lettere.

Der er derfor behov at:

- Skabe overblik over hvor asbest forekommer
- Hvilke metoder til håndtering der er bedst i de konkrete situationer
- Afklare Arbejdstilsynets praksis

Projekter

Videntjeneste

I forbindelse med at den eksisterende hotline for bygherrer og rådgivere ophører i løbet af første kvartal 2016, er det besluttet at fortsætte den i en videntjeneste i regi af Byggeriets Arbejdsmiljøbus frem til udgangen af 2019.

Projektet skal i perioden udvikle formidlingsindsatsen til målgruppen omkring godt arbejdsmiljø, herunder øge fokus på ansvar og pligter samt værdiskabende elementer bag godt arbejdsmiljø. Målet er at parterne finder en organiseringsmodel for et permanent tilbud til branchen, herunder en fremtidig finansieringsmodel.

Projektet skal supplere de aktiviteter i Byggeriets Arbejdsmiljøbus, som i dag især retter sig mod de udførende, og fremover tilbyde vejledning til bygherrer og rådgivere i bygge- og anlægsprojekter.

Projektet gennemføres ved at ansætte en konsulent i Bam-bus med særligt fokus på aktiviteter målrettet planlægningsfasen og aktørerne heri

Konsulenten skal som udgangspunkt:

- Telefonisk hotline (betjening)
- Udarbejde og udsende informationsmateriale, nyheder mm på relevante medier (nyhedsbreve, web, sociale medier mm)
- Gennemføre opsøgende aktiviteter målrettet bygherrer og rådgivere i virksomheder samt på byggepladser information, dialog, tilbud om vejledningsforløb på linje med de øvrige konsulenter i Bam-bus
- Afholde informations- og netværksmøder rundt om i landet
- Samarbejde med andre aktører, herunder BAR og Arbejdstilsynet, for at udvikle nye metoder og værktøjer målrettet planlægningsfasen og aktørerne heri.

I 2016 vil projektet have fokus på, at videreførelsen kommer godt fra start og at projektorganisationen bag får fastlagt succeskriterier og målepunkter, ligesom alle omkring projektet skal bidrage til en formidlings og kendskabsindsats overfor den nye kundegruppe.

Projektet integreres i det daglige arbejde i Byggeriets Arbejdsmiljøbus, men ledes af en selvstændig projektstyregruppe med de involverede parter, og får et selvstændigt budget.

Forebyggelsesfondsprojekter om udvikling af tekniske hjælpemidler:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus deltager i en række udviklingsprojekter om udvikling af tekniske hjælpemidler:

- Håndtering af tagpapruller på skrå tage
- Oplægning af og nedtagning af plader på haller og lignende
- Opsætning af gipsplader og lignende.

Andre projekter:

Herudover bidrager Byggeriets Arbejdsmiljøbus med erfaring, formidling af kontakt til projekter, som organisationerne står bag, samt andre projekter, som fx arbejdsmiljørådgivere, byggevirksomheder, forskningsinstitutioner eller producenter og deres designere inviterer til samarbejde om.

I den forbindelse prioriteres især samarbejdet med:

- Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning om SVEDAN-projektet om arbejdsulykker i byggeriet i Sverige hhv. i Danmark, samt projekt om "Sikre praktikpladser", som fokuserer på indholdet og kvaliteten af sidemandsoplæring (svend til lærling) på arbejdsmiljø
- NFA om projektet "Toolbox-møder", samt et nyt projekt "Tekniske målinger og arbejdsbelastninger"

Rammer og organisation

For at Byggeriets Arbejdsmiljøbus kan være i stand til at løfte sin kerneopgave skal organisation og rammer for arbejdet være rettet til i forhold til at udføre arbejdet optimalt.

Udvikling af det nationale netværkssamarbejde:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus netværksudbygning og -vedligeholdelse blandt bygge- og anlægsbranchens andre aktører vil blive fortsat både regionalt og centralt: BAR Bygge & Anlæg, organisationerne, designere, leverandører og producenter af tekniske hjælpemidler, arbejdsmiljømyndighederne, kommercielle arbejdsmiljørådgivere, erhvervsskolerne og andre uddannelsesinstitutioner, interesseorganisationer, forsknings- og udviklingsinstitutioner.

Der vil blive gjort en særlig indsats for at tilslutte de øvrige overenskomstområder i forbindelse med overenskomstforhandlingernes start i slutningen af 2016, dette sker i forlængelse af en besøgsrunde hos de relevante organisationer i slutningen af 2015.

Specielt samarbejdet med bygherrer og rådgivere skal have stor prioritet i 2016 i forbindelse med etablering og drift af videntjenesten. Dels vil der være arbejdet i selve videntjenesten og den kontakt til disse kundegrupper dette medfører, men der vil også være aktiviteter som retter sig mod at få kendskab til og udbrede viden om sammenhænge mellem byggestyring, planlægning og arbejdsmiljø.

I det eksisterende samarbejde med BAR Bygge & Anlæg og andre fælles initiativer fra de organisationer der er tilsluttet Byggeriets Arbejdsmiljøbus, vil der være opmærksomhed på at trække konsulenternes erfaringer ind i fx det vejledningsarbejde som produceres.

Deltagelse i internationalt netværkssamarbejde:

Disse aktiviteter vil blive sat på stand-by i 2016 begrundet i, at der ledelsesmæssigt er behov for at bruge kræfterne til den interne udvikling af og plejen af det nationale netværk i Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Der er dog i slutningen af 2015 bevilget midler fra Nordisk Ministerråds Arbejdsmiljøudvalg til et projekt: "Byg på sikkerhed – styrket uddannelse af arbejdsmiljøkoordinatorer i de nordiske lande", og dette arbejde forventes at skulle ligge i videntjenestens regi.

Erhvervsskolerne mv.:

Samarbejdet med erhvervsskolerne er en vigtig del af Byggeriets Arbejdsmiljøbus virksomhed fordi det er vigtigt at bidrage til at de unge, der kommer ud i branchen, har respekt og forståelse for arbejdsmiljøet.

Samarbejdet omfatter også deltagelse i DM i Skills, hvor der er god mulighed for kontakt med både skoler, elever og virksomheder.

Bofællesskabet med Byggeriets Uddannelser giver et godt grundlag for at kunne vejlede om uddannelsesmuligheder og om certifikatuddannelser og det vil blive fortsat i 2016.

Formidling:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har ikke mandskab til at besøge alle branchens mange virksomheder, men det er vigtigt at alle de virksomheder, der bidrager til ordningen, får et udbytte, også selv om de ikke selv er blevet besøgt.

Så erfaringerne fra besøg og kontakter skal også finde vej ud gennem andre kanaler end den personlige kontakt. Her fortsætter:

- Samarbejdet med BAR Bygge & Anlæg om den bedst mulige formidling af erfaringer gennem Bygergo.dk, Byggeproces.dk og Styrpaastofferne.dk, deltagelse i BARs arrangementer og brug/udlevering af det vejlednings- og informationsmateriale som BAR løbende producerer
- Eget nyhedsbrev, som dels formidler gode historier, der kan inspirere virksomhederne, og dels orienterer generelt om Byggeriets Arbejdsmiljøbus aktiviteter. Nyhedsbrevet skal sikre en én-strengt kommunikation fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus til virksomheder, arbejdsmiljørepræ-

sentanter, samarbejdspartnere og pressen. I løbet af 2016 forventes der udsendt ca. 5 nyhedsbreve

- Branchens egne vejledninger bruges også i relevante sammenhænge
- Arbejdsmiljøavisen "Under hjelmene", som gennem korte artikler og faglige input leverer erfaringer og inspiration. Byggeriets Arbejdsmiljøbus deltager i redaktionen af arbejdsmiljøavisen og stiller mødefaciliteter til rådighed for redaktionen. Byggeriets Arbejdsmiljøbus bidrager også til distribueringen af avisen og deltager i drøftelser om avisens artikler med bygningsarbejdere mv. på byggepladserne.

I 2016 bliver der igangsat arbejde på at fastlægge en egentlig kommunikationsstrategi fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Der vil bl.a. blive set på:

- Kendskab og opfordring til at tilsluttede organisationer og andre interessenter henviser til Byggeriets Arbejdsmiljøbus gennem eget web
- Deltagelse i konferencer og lignende med oplæg, udstillinger eller andet
- Indhold og mængde af trykte infomaterialer og rapporter til intern og ekstern brug
- En generel opdatering af egen webside, sådan at den bliver mere nutidig og indbyder mere til at søge information på, herunder tydeligere henvisning til erfaringssider (se ovenfor)
- Formidling af viden og videndeling generelt mellem udførende, rådgivere og bygherrer
- En drøftelse om anvendelsen af sociale medier, primært til formidling af korte budskaber og henvisninger til webmaterialer eller arrangementer

Kompetence:

Konsulenterne er som udgangspunkt generalister, der alle kan hjælpe de fleste virksomheder med almindeligt forekommende arbejdsmiljøproblemer. I forhold til specielle delområder indenfor byggebranchen fungerer enkelte konsulenter som ankerpersoner: stenhuggerier, betonindustri, teknisk isolering, gulvlægning, nedbrydning, industrilakerere, materieludlejning, asfalt, vejarbejde og tagdækning.

I 2016 fortsættes med ca. 9 fælles 2-dages konsulentmøder. På disse møder bruges al tiden på vidensdeling mellem konsulenterne, ofte med eksterne bidrag, som der efterfølgende samles op på for at afklare, hvordan nye ideer og inspiration kan bruges i konsulenternes arbejde. På to af konsulentmøderne vil BAR Bygge & Anlægs sekretariat deltage med henblik på gensidig videndeling og samarbejdsudvikling samt feedback om branchevejledningernes anvendelighed og læsbarhed. Det foreslås desuden, at det ene af disse møder også har deltagelse af Styregruppen.

Aftalen med arbejdsmiljørådgivningsvirksomheden Arbejdsmiljøhuset om support vedrørende kemiske arbejdsmiljøspørgsmål er genforhandlet og fortsætter i 2016.

Med hensyn til konsulenternes efteruddannelse i 2016 vil der ikke blive en samlet deltagelse på ét arrangement, men en bredere fordeling på:

- Kurser – workshop: fx internt kursus om bestemt tema eller projekt, voksenpædagogik, P-koordineringskursus eller medlemsmøder i SAM
- Seminar, fx AM 2016
- Konference, fx organisationernes egne konferencer
- Messer, fx Dansk Byggeris messer, håndværksmesser i Danmark, men muligvis også i Tyskland eller Sverige

Samarbejdet internt i Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil skulle videreudvikles på den platform, at alle konsulenter dels bærer hinandens erfaringer og budskaber ud til eksisterende og nye kunder, ligesom der også ligger en opgave i, og et ansvar for, selv at kunne se nye vinkler og betragtninger på de udfordringer som såvel bygherrer, rådgivere og udførende har på arbejdsmiljøområdet, og bringe dem ind i drøftelserne i de sammenhænge, hvor man mødes.

Tekniske hjælpemidler:

I sommeren 2015 er bilerne udskiftet. Der er stor tilfredshed med bilerne, som dels er mere praktisk indrettet, mere miljøvenlige og ikke mindst meget støjsvage.

Der forventes kun at være behov for udskiftning af telefoner, computere, software eller printere i det omfang de slides op, tapes eller går i stykker på anden måde.

Besøgsregistreringssystemet Panda har der kun været en enkelt opdatering på i 2015, og det forventes ikke at der skal ske væsentlige ændringer i dette system i 2016.

Intern kommunikation:

Kommunikationen mellem regionerne og hovedkontoret sikres ved at de ugentlige, interne nyhedsmails fungerer som ramme om alle informationer af fælles interesse. Akutte spørgsmål, som ikke kan afvente den ugentlige nyhedsmail, vil dog fortsat blive søgt besvaret gennem "alle-mails", hvor konklusionerne så kan samles op i nyhedsmailen eller på førstkommande konsulentmøde.

Regionsbesøg øges til en gang hvert halve år, hvor det ene besøg (april) også vil omhandle MUS

Arbejds miljø og internt samarbejde:

Byggeriets Arbejds miljøbus interne personalehåndbog og APV vil løbende blive justeret efter behov.

Byggeriets Arbejds miljøbus har en separat arbejds miljøorganisation og er ikke omfattet af Byggeriets Uddannelsers arbejds miljøorganisation. Det er aftalt ved den årlige arbejds miljødrøftelse (som fremover foregår i slutningen af februar), at det interne arbejds miljø drøftes løbende på to møder i arbejds miljøorganisationen og på mindst et årligt konsulentmøde med henblik på justering af APV-handlingsplanen.

Talsmandsordning er nu etableret og der er et godt og fornuftigt samarbejde mellem talsmand og direktør. Talsmanden er endvidere repræsenteret i styregruppen.

Justering af arbejdsplanen

Styregruppen vil løbende være opmærksom på behovet for justering af arbejdsplanen fx som følge af ny lovgivning eller nye vejledninger om bygge- og anlægsbranchens arbejds miljø, teknologiske eller organisatoriske ændringer af arbejdsformerne i branchen eller andre forhold, der ændrer grundlaget for arbejdsplanen.

Minimum en gang om året er der en drøftelse med både Styregruppen og konsulenterne om, hvor indsatsen fra Byggeriets Arbejds miljøbus rækker længst.

Godkendt af Styregruppen for Byggeriets Arbejds miljøbus den 19. november 2015